

2016-10-17

Naturvårdsverket
Jonas.nordanstig@skogsstyrelsen.se

Skogsstyrelsen
Bo.hultgren@skogsstyrelsen.se

Sveriges Jordägareförbunds kommentarer till regeringsuppdraget ”Värdefulla skogar”

Sveriges Jordägareförbund har tagit del av informationsmaterialet inför hearingen den 5 oktober och deltog även i hearingen. Baserat på detta vill vi framföra följande synpunkter.

Generella kommentarer

Formellt fredande av skog har en stor inverkan för den privata markägaren och med en ändrad strategi kan det leda till oförutsedda förändringar för markägarens skogsbruk. Förbundet anser det därför vara av största vikt att kunna göra en djupanalys av de föreslagna ändringarna. Möjligheten att delta i hearingen och lämna synpunkter uppskattas men kan tyvärr inte ersätta en formell remiss. Det är förvånande att någon sådan inte är inplanerad och förbundet anser att beslutet om att inte ha någon formell remissrunda måste omprövas.

Vid bildandet av formellt skydd förekommer en rad olika överväganden. Ett övervägande som borde tillkomma och skrivas in i strategin är att om det finns olika alternativ vid skyddandet av skog så ska alltid det som innebär minst inskränkning av markägarens äganderätt användas. Det här är av särskild betydelse eftersom förbundet anser att myndigheterna felaktigt påstår att målet om 150 000 hektar skyddad skog enbart gäller produktiv skogsmark. Proposition om biologisk mångfald samt regeringsbeslutet om etappmålet hänvisar till ”skogsmark” och avser därmed inte bara produktiv skogsmark utan skogsmark i en vidare omfattning. Denna felaktiga tolkning från myndigheternas sida borde förstås rättas till men så länge den gör det innebär det ett proportionellt större ingrepp än nödvändigt inte bara i privata skogsägars markinnehav utan även deras förutsättningar att bedriva ett ekonomiskt hållbart skogsbruk. Därmed är det särskilt viktigt att beslut om att skydda skogar alltid baseras på det alternativ som innebär minst inskränkning.

På hearingen lyftes behovet av att stärka dialogen med skogens aktörer. Förbundet understöder detta. Tyvärr återspeglas det inte i det bakgrundsmaterial som skickades ut. Dialogen med framförallt markägare borde tydligt ingå i den kommande strategin. En bra dialog är viktig för att skapa välvilja hos markägare till reservatsbildning. Här finns ett gott exempel i Skogsstyrelsens utredning av nyckelbiotopsarbetet där förbättrad dialog med markägare lyfts fram.

Kopplingen till EU:s naturvårdsdirektiv

En otydlig koppling mellan prioriterade skogstyper och EU:s naturvårdsdirektiv kan ha sina nackdelar. Men, en tydligare koppling till direktiven kan innebära andra svårigheter. EU direktiven är i sig oflexibla instrument som baserar sig på den situation som rådde när de antogs, 1979 respektive 1992. Det finns inga fungerande mekanismer för att anpassa direktiven till faktiska förändringar i naturen. Därmed finns det risk att en starkare koppling till direktiven kan leda till minskade möjligheter att anpassa skyddet av skog till de faktiska förutsättningar och behov som finns.

Friluftslivet och tätortsnära värdekärnor

Förbundet ställer sig tveksamt till en högre prioritering av värdekärnor inom 500 m från tätort. Om syftet är att räkna med friluftslivets behov av tätortsnära skog borde detta avgöras från fall till fall, baserat på förekomsten av friluftsliv och det faktiska behovet. Studier visar att friluftslivet ofta är begränsat till vissa områden, t.ex. upptrampade stigar, och det är därför tveksamt om det finns ett generellt behov av att prioritera, eller skydda, all skog med hänvisning till friluftslivet. Det är rimligt att den som vill inrätta ett formellt skydd även ska visa på att marken är viktig för friluftslivet. En betydligt smidigare lösning skulle vara ett utökat bruk av frivilliga avtal mellan markägare och kommuner. Viljan att ta hänsyn till friluftslivet finns oftast.

Nyckelbiotopsrika fastigheter

Förbundet ser det som positivt om nyckelbiotopsrika fastigheter kan prioriteras. En fastighet med utpekade nyckelbiotoper får svårigheter att bruka skogen men om den fastigheten ges förtur i reservatsbildningsprocessen finns det möjlighet att åtminstone få viss kompensation för det inkomstbortfall som en nyckelbiotop innebär.

Mer restriktivt bruk av "akut hot"

Förbundet ser det som positivt att "akut hot" ska användas mer restriktivt. Processen för att bilda reservat är redan idag alltför lång. Genom prioritering av pågående ärenden och minskade ärenden baserade på "akut hot" kan handläggningstiden troligtvis kortas ned.

Sveriges Jordägareförbund

Gabriel Mörner
Ordförande skogskommittén

Anders Grahn
Generalsekreterare